

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії

 М. СТУПНІК

«30» 04 2026 р.

ПРОГРАМА

фахового іспиту для здобуття ступеня бакалавра за іншою спеціальністю,
які вступають на основі вже здобутого ступеня бакалавра, магістра (освітньо-
кваліфікаційного рівня спеціаліста)
за спеціальностями:

C1 Економіка та міжнародні економічні відносини

D7 Торгівля

Кривий Ріг
2026 р.

Програму склали:

1. Канд. екон. наук, доцент, доцент Рябикіна К.Г.
2. Канд. екон. наук, доцент, доцент Короленко О.Б.
3. Канд. техн. наук, доцент, доцент Бондарчук О.М.

(підпис)

(підпис)

(підпис)

Узгоджено на засіданні кафедри економіки, організації та управління підприємствами

Протокол № 10 від «28» квітня 2026 р.

Завідувач кафедри економіки, організації
та управління підприємствами
докт. екон. наук, професор

(підпис)

Альона ШАХНО

Узгоджено на засіданні вченої ради факультету економіки та управління бізнесом

Протокол № 12 від «28» квітня 2026 р.

Заступник голови вченої ради
факультету економіки
та управління бізнесом,
докт. екон. наук, професор

(підпис)

Євгенія МІЩУК

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Перелік дисциплін, що виносяться на фаховий іспит	4
2. Порядок проведення фахового іспиту	4
3. Перелік тем та питань з дисциплін, що виносяться на фаховий іспит	5
3.1 «Економічна теорія»	
4. Рекомендована література для підготовки до фахового іспиту	8

ВСТУП

Мета фахового іспиту - виявлення та оцінка рівня підготовки вступників до навчання в університеті за перший (бакалаврським) рівнем вищої освіти

Завдання фахового іспиту – встановлення фактичної відповідності рівня знань вступника вимогам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти дисциплін циклу професійної підготовки першого навчального року.

Вимоги до здібностей і рівня підготовки. Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми за першим (бакалаврськими) рівнем вищої освіти вступники повинні володіти компетентностями та програмними результатами, що наведені у стандарті вищої освіти

Характеристика змісту фахового іспиту. Кожен білет має міждисциплінарний синтетичний характер, його зміст відповідає функціям, для виконання яких повинен бути підготовлений вступник.

Згідно з чинною освітньо-професійною програмою зазначеного напрямку підготовки до таких функцій належать: аналітична, статистична, інформаційна, реалізація яких потребує поєднання володіння теоретичними знаннями для подальших практичних навичок. З огляду на це завдання фахового іспиту носять теоретичний характер, що дає можливість перевірити рівень теоретичних знань з дисципліни загального спрямування.

Програму складено на підставі дисциплін циклу професійного спрямування. Порядок проведення фахового іспиту визначається Положенням про приймальну комісію Криворізького національного університету.

1. ПЕРЕЛІК ДИСЦИПЛІН, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВИЙ ІСПИТ

На фаховий іспит за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти виносять дисципліни економічного спрямування, передбачені програмою підготовки здобувачів.

2. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ІСПИТУ

Фаховий іспит проводиться в письмовій формі у відповідності з нормами чинного законодавства, Правилами прийому до Криворізького національного університету у формі тестування за білетами.

Для проведення фахового іспиту створюється фахова атестаційна комісія. Білет фахового іспиту для вступників факультету економіки та управління бізнесом Криворізького національного університету містить 60 тестів (по 20

тестів кожного рівня складності). Час тестування – 80 хвилин.

Під час складання фахового іспиту забороняється користуватися мобільними телефонами, іншими допоміжними засобами та будь-якими літературними джерелами.

3. ПЕРЕЛІК ТЕМ ТА ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІН, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВІЙ ІСПИТ

Тема 1. Предмет і метод економічної теорії

1. Зародження економічних знань. Основні історичні етапи розвитку економічної науки.
2. Предмет, цілі і завдання основ політичної економії, їх структура та функції.
3. Методологія політичної економії. Методи пізнання економічних процесів.
4. Економічні категорії та економічні закони, їхні особливості.
5. Взаємозв'язок політичної економії з іншими економічними науками.

Тема 2. Економічні потреби і виробничі можливості суспільства. Економічні інтереси

1. Економічні потреби суспільства, їх суть, структура і класифікація. Економічний закон зростання потреб.
2. Продукт виробництва як засіб задоволення потреб. Корисність продукту. Загальна і гранична корисність. Закон спадної граничної корисності.
3. Економічні інтереси. Взаємозв'язок потреб, інтересів і виробництва.
4. Суспільне виробництво, його структура, основні фактори та показники ефективності.
5. Виробничі можливості суспільства та проблема економічного вибору. Виробнича функція.
6. Виробництво і науково – технічний прогрес.
7. Місце і роль людини в процесі суспільного виробництва.

Тема 3. Економічна система суспільства та відносини власності

1. Класифікація типів економічних систем.
2. Продуктивні сили як матеріальна основа економічної системи.
3. Економічні відносини: сутність і структура. Єдність продуктивних сил та економічних відносин.
4. Трансформаційна економіка та її особливості.

Тема 4. Форми організації суспільного виробництва

1. Форми суспільного господарства. Натуральне господарство та його основні риси.

2. Товарне виробництво: умови, причини виникнення та форми. Просте і розвинуте (капіталістичне) товарне виробництво.
3. Товар і його властивості. Теорії вартості (цінності) товару.
4. Закон вартості, його сутність та функції.

Тема 5. Ринок: суть, функції та умови формування. Конкуренція і монополія

1. Ринок: сутність, умови виникнення, функції, класифікація.
2. Попит і фактори, що його визначають. Закон попиту. Еластичність попиту.
3. Пропозиція і фактори, що її визначають. Закон пропозиції. Еластичність пропозиції.
4. Ціна рівноваги і механізм її формування.

Тема 6. Поняття структури та інфраструктури ринку. Ринки виробничих ресурсів

1. Інфраструктура ринку: сутність, елементи, функції.
2. Ринок економічних ресурсів.
3. Товарний ринок у загальній економічній структурі.
4. Ринок праці та особливості його функціонування.
5. Ринок природних ресурсів. Рента і її форми.
6. Ринок грошей і його вплив на реальний сектор економіки.
7. Кредитний ринок, його об'єкти і суб'єкти. Природа позичкового процента.
8. Ринок цінних паперів.

Тема 7. Підприємство і підприємництво в умовах ринкового господарювання

1. Сутність підприємництва, його роль у ринковій економіці.
2. Підприємство як суб'єкт ринкової економіки: сутність, ознаки, функції, класифікація.
3. Капітал підприємства, його кругообіг і оборот. Час обороту капіталу. Основний і оборотний капітал підприємства. Амортизація.
4. Проблеми та перспективи становлення підприємництва в Україні.

Тема 8. Особливості аграрних відносин підприємництва в умовах ринкового господарювання

1. Аграрні відносини, їхній зміст і особливості.
2. Форми власності на землю і форми господарювання в аграрному секторі економіки.
3. Агропромислова інтеграція й агропромисловий комплекс.
4. Державна політика регулювання і підтримки сільськогосподарського виробництва.

5. Особливості аграрної політики України.

Тема 9. Світове господарство та форми міжнародних економічних відносин та глобальні проблеми світу

1. Об'єктивні основи виникнення і суть світового господарства та його структура.
2. Система світогосподарських відносин та її структура: суть, форми і суб'єкти міжнародних економічних відносин.
3. Глобалізація як новий етап розвитку інтернаціональних процесів у світовій економіці. Основні глобальні проблеми сучасності.
4. Місце України у міжнародному співробітництві, розв'язанні глобальних проблем та у розвитку світового господарства.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ІСПИТУ

Базова

1. Молнар О. С., Маргітич В. В. Економічна теорія : навч.-метод посіб. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2025. 64 с.
2. Економікс : навч. посіб / В. А. Вергун, О. І. Ступницький, О. А. Приятельчук, Я. М. Гуменюк. Київ : Вадекс, 2023. 422 с.
3. Андрющенко А. М. Економічна теорія : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2022. 520 с.
4. Пилипенко Г. М., Пилипенко Ю. І. Економічна теорія : навч. посіб. Дніпро : НТУ «ДП», 2022. 196 с.
5. Уразов А. У., Саух І. В., Вікарчук О. І. Основи економічної теорії : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2021. 312 с.
6. Економічна теорія: навч. посіб. / уклад: М. І. Колосінська, С. І. Белей, С. В. Бойда. Чернівці : Чернівецьк. нац. унів-т, 2021. 200 с.
7. Магійович Р. І., Зеліско Н. Б. Економічна теорія : навч. посіб. Львів. нац. аграр. ун-т. Львів : Галицька видавнича спілка, 2021. 323 с.
8. Економічна теорія: закономірності, практика та сучасність : підручник / Забарна Е. М. та ін. Херсон : ОЛДІ-плюс, 2020. 411 с.
9. Галушка З. І., Поченчук Г. М. Економічна теорія: теорія і практика : підручник. Чернівці : Чернів. нац. ун-т, 2020. 232 с.
10. Архієреєва С. І. Економічна теорія : навч. посіб. Харків : НТУ «ХП», 2020. 230 с.
11. Економіка: теорія і практика : підручник. / уклад. З. І. Галушка, Г. М. Поченчук та ін. Чернівці : Чернів. нац. ун-т., 2020. 232с.
12. Мацелюх Н. П. Основи економічної науки : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 324 с.
13. Мацелюх Н. П. Історія економіки та економічної думки. Політична економія. Мікроекономіка. Макроекономіка : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 328 с.

Допоміжна

1. Супрун Н. А. Еволюція економічної думки України. Історія економічних вчень : підручник / за ред. д-рів екон. наук В. В. Небрат, Ю. Є. Петруні, В. М. Тарасевича. Київ : ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України», 2024. С. 249-355. URL: http://ief.org.ua/?page_id=17606.
2. Білик О. І. Перспективи розвитку земельних відносин в умовах воєнного стану в Україні. *Проблеми сучасних трансформацій*. 2025. №16. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2025-16-01-07>.
3. Антикризове управління підприємством: теорія та практика : навч. посіб. 3-є вид., без змін. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2020. 248 с.
4. Економічна теорія. Практикум / уклад. А. Базилюк, Ж. Дерий та ін. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 312 с.

5. Економічна безпека та конкурентоспроможність регіонів України : монографія. Чернівці : Технодрук, 2018. 454 с.
6. Економіка : теорія і практика. Підручник. Чернівці : Чернів. нац. ун-т, 2020. 232 с.
7. Модернізація економічної політики розвитку сфер діяльності та ринків. Київ : НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України», 2020. 334 с. URL: <http://ief.org.ua/docs/mg/326.pdf>.
8. Лозиченко О. М. Економічна поведінка домогосподарств: сутність та особливості формування. *Сталий розвиток економіки*. 2023. №2(47). С. 132-136. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2023-47-19>.
9. Поведінка домашніх господарств України: моделі та особливості регулювання : монографія. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т, 2018. 190 с.
10. Соціальний капітал як економічний ресурс: сутність та умови нагромадження : монографія. Чернівец. нац. ун-т, 2021. 248 с.
11. Стратегії розвитку бізнесу: теорія і практика : навч. посіб. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т, 2021. 288 с.
12. Теліщук М. М. Історія економіки та економічної думки (у схемах і таблицях) : навч. посіб. Ірпінь : Видавництво Нац. ун-ту ДПС України, 2019. 556 с.
13. Паустовська Т. І., Бондарчук О. М. Еволюційний шлях зміни ролі людини в розвитку суспільного виробництва. *Економіка та суспільство*. 2022. № 40. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-40-39>.